KOM UD OG LÆR!

- om de gamle skoler

Forløb 06
HISTORIE
4-6 klasse

KEND DIN
LANDSBY

Med 21 folkeskoler er der i dag en relativ decentral skolestruktur i Hedensted Kommune. Alligevel var der engang mange flere skoler og i de fleste landsbyer lå der en eller flere skoler.

De mange skoler
Eleverne drager afsted for at lede efter de gamle skoler. Nogle elever skal ud og finde den helt gamle landsbyskole og fortællingerne derfra. Andre søger efter hovedskolen og de små forskoler. Og så er der naturligvis centralskolen og skolen i dag.
Et besøg på lokalarkivet eller en snak med ældre beboere fra byen kan sikkert bringe flere historier og viden om skolerne frem.

Skoletur
Eleverne arrangerer en byvandring, hvor grupperne viser rundt til skolerne og fortæller historier fra tidligere tiders børne- og skoleliv.

Forord:

Hæftet beskriver et forløb, hvor eleverne dykker ned i et stykke spændende lokalhistorie nær ved jeres skole. Forløbet skal ses som et forslag, der kan rettes til efter lokale forhold og klassens behov.

Udgangspunktet er nærområdet ved jeres skole i Hedensted Kommune, med det særpræg, der findes lige på jeres sted. Der fokuseres på den lokale historie, men fra det nære kigger vi også ud i Danmark og den store verden.

Eleverne kommer til at arbejde med helt lokalt stof og får hermed en bedre indsigt i deres lokalområde. Det gør arbejdet nærværende, og ofte kan eleverne supplere med viden hentet fra familie og bekendte.

Forløbet er et ud af mange KOM UD OG LÆR! - tilbud fra Glud Museum, hvor undervisningen flyttes ud i nærområdet med hjælp fra museets kultur- og naturvejleder.

En uundværlig samarbejdspartner er lokalarkiverne og lokale beboere, hvor vi henter guld i form af lokalhistorisk viden og de mange gode historier, der findes i gemmerne.

Det kan også være en god idé at besøge et af museerne. Her kan man få en spændende dag med aktiviteter og mulighed for at komme tæt på livet, som det var i gamle dage.

Hvis I har idéer til ændringer og forbedringer, så sig endelig til, så vi kan få gjort hæfterne så anvendelige som muligt.

Kontakt: Glud Museum, Jens Kjær
Tlf. 42 67 43 13 – E-mail: jk@gludmuseum.dk

HEDENSTED KOMMUNE

KEND DIN LANDSBY

MVSÆET I GLVD 1662 2991

Indhold:

Forord	2
Planlægningsmøde	3
Læringsmål	3
Timeforbrug	3
Elevernes forberedelse	4
På skolejagt	5
Tilbage i klassen	6
Baggrundsmateriale	7
Brug museerne	8

Planlægningsmøde:

Glud Museum hjælper gerne med at planlægge og gennemføre et forløb ved jeres skole. Kontakt derfor museets kultur- og naturvejleder i god tid, så I kan få aftalt et planlægningsmøde og datoer for forløbet.

På planlægningsmødet rettes forløbet til, så det passer til klassens behov og mulighederne i skolens nærområde.

Læringsmål fastsættes og forløbet tilrettes i forhold til det.

Der afstemmes forventninger og aftales fordeling af opgaver.

Museet kan bl.a. hjælpe med:

Kontakt og aftaler med lokalarkiv.
Kontakt til lokale borgere, der kan hjælpe.
Baggrundsmateriale (relevante bøger, artikler, historie til forberedelse, kort mv.).
Gennemføre tur og aktiviteter.
Evt. museumsbesøg.

Læringsmål:

Læringsmål aftales med læreren. Forløbet kan som eksempel lægge mere eller mindre vægt på brug af IT.

Læringsmål for Historie:

- Du kender de gamle skoler i jeres område.
- Du ved hvad en forskole, en hovedskole og en centralskole er.
- Du kan nævne forskelle på forholdene i skolen i dag og for 100 år siden

Læringsmål for IT:

- Du kan finde digitale kort på kommunens hjemmeside og kopiere udsnit af kort og luftfotos
- Du kan skanne gamle billeder og printe dem ud..

Timeforbrug:

Planlægnings-møde	Elevernes forberedelse	På skolejagt	Tilbage i klassen	Præsentation og evaluering
2 timer	2 timer	4 timer	4 timer	2 timer

Timerne kan samles på temadage eller fordeles over flere uger. Turen på 4 timer kan evt. være 2 x 2 timer.

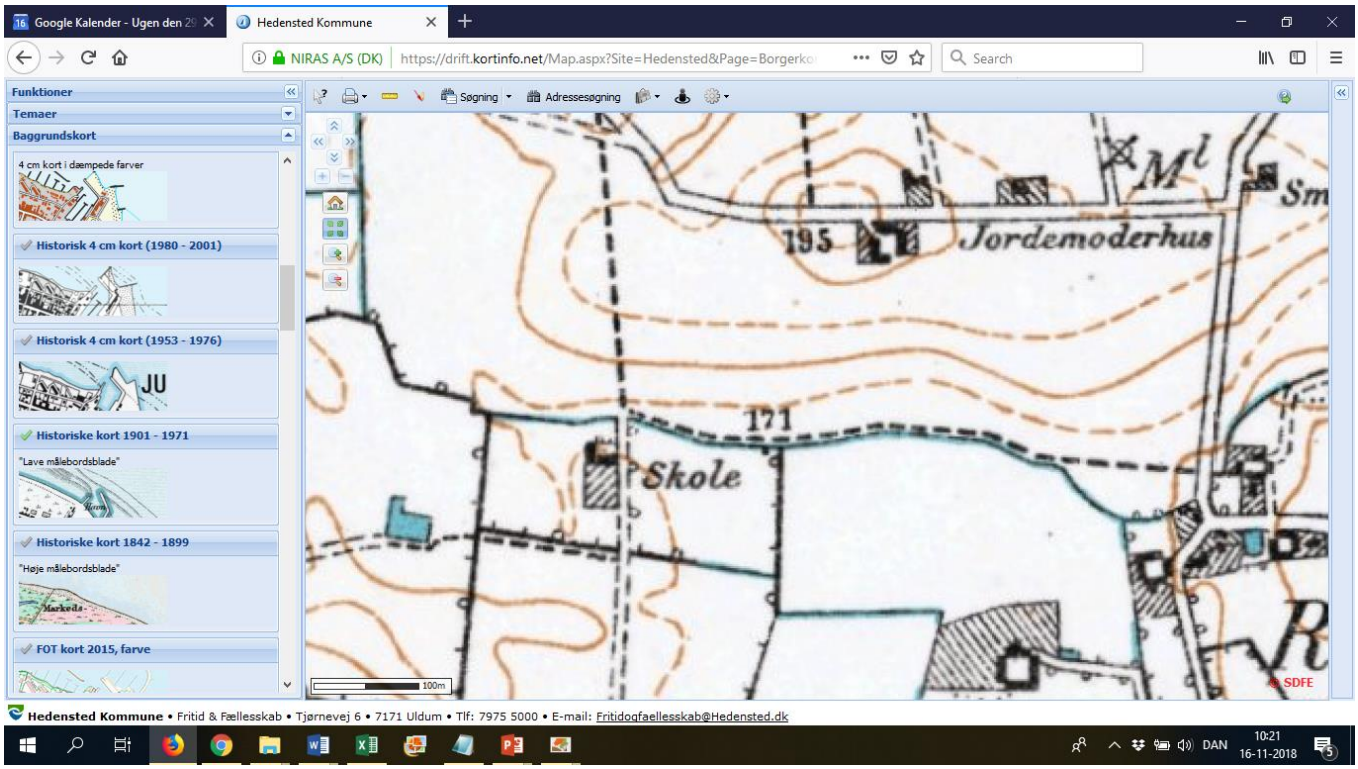

Elevernes forberedelse:

Skolehistorie

Hvordan var det at gå i skole i gamle dage. Klassen taler sammen om, hvordan de forestiller sig, at det var for 100 år siden.

Baggrundshistorien

Baggrundsmaterialet "De gamle skoler" læses højt og I taler sammen om historien.
Tal sammen om ordene…

Forberedelse til turen

Sammen ser klassen på gamle kort og luftfotos.
De findes på Hedensted Kommunes hjemmeside – hedensted.dk – søg efter "Digitale kort".
For at eleverne kan orientere sig, kan I tale om, hvor de bor (evt. zoome ind på deres bolig) og hvor turen går hen.

Find skolerne i området på gamle kort.

Gruppearbejde

Grupperne kan arbejde med:

- Beskrive en af områdets skoler
- Beskrive forskelle på skolen nu og for 100 år siden
- Dramatisere undervisning for 100 år siden – optage evt. på video
- Lave en udstilling med gamle skolebøger o.lign.

Sammen planlægges den bedste rute rundt til så mange tidligere skoler som muligt.

På skolejagt:

De gamle skoler ligger spredt i skoledistriktet, så turen rundt foregår på cykel.

Skolernes alder

Der er ting, der skal undersøges på turen.
Hvor gamle er skolerne? Måske kan man se på bygningerne, hvor gamle de ca. er. Hvis ejerne er hjemme kan de måske svare på det.

Hovedskoler og forskoler

Den gamle landsbyskole blev erstattet af en hovedskole og der kom forskoler, der ofte lå ude på landet et stykke fra landsbyen.

De første skoler

Hvad har bestemt skolens beliggenhed?
Hvor stor afstand er der imellem de gamle skoler?
Hvordan kan man se på bygningerne, at der har været skole? Hvordan ændrede skolernes bygninger sig med tiden?

Se og hør + billeder

Så vidt muligt kontaktes ejerne inden turen, så eleverne kan komme tæt på og måske få lov at komme ind og kigge nogen af stederne.

Tag billeder af skolerne, så man har et godt indtryk af, hvordan de gamle skoler ser ud nu.

Tilbage i klassen:

Tilbage på skolen går grupperne i gang med at skrive deres skolehistorier.

Sammen tegner de et stort kort over skoledistriktet og placerer alle skolerne derpå.
Historierne kan præsenteres på flere måder.
Det kan f.eks. være på posters, power point, billedserier med tale eller video.

Før og nu

Find gamle billeder af skolerne og sammenlign dem med de nye, der er taget på turen. Gamle billeder kan sikkert findes med hjælp fra lokalarkivet.
Hvilke ændringer er der sket i tiden løb?

Skolegang før og nu

Hvordan var det at gå i skole for 50, 100 og 200 år siden? Prøv at finde historier, der kan fortælle om tidligere tiders skolegang.

Hvor lang var skoledagen? Hvor mange elever var de i klassen? Hvilke fag havde de?

Gamle skolesager

Lav en samling af gamle skolesager, som bøger, penalhuse, tasker osv. Her kan skolen og et af museerne måske hjælpe.

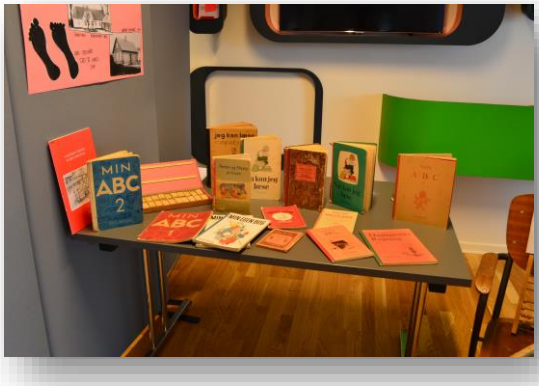

Baggrundsmateriale:

Hedensted.dk – søg efter digitale kort

Kenddinlandsby.dk – søg efter stederne

Skolerne i Rårup og omegn

På museum:

Museerne i kommunen har meget at byde på og de vil gerne have besøg af skoleelever.

Med et tema om skoler vil det være oplagt at besøge Mindestuen i Gl. Sole. Glud Museum har også en skolestue, hvor man kan lege skole i gamle dage.

Glud Museum

En fantastisk samling smukke gamle huse og gårde, der fortæller om livet i østjyske landsbyer.
Museet har en skoletjeneste med aktiviteter for eleverne og en udfarende kultur- og naturvejleder.
Se mere på: gludmuseum.dk

Hjortsvang Museum

Her er masser at kigge på – store og små maskiner, gamle redskaber og huse indrettet som i gamle dage.
Museet tilbyder gratis skoletjeneste med besøg på typisk 1½-2 timer – evt. op til 4 timer.
Se mere på: hjortsvangmuseum.dk

Mindestuen i Gl. Sole

Her åbnes dørene efter aftale til en skolestue, der ser ud som for 100 år siden. Den gamle privatskole fortæller også historien om ”De stærke jyder” – en religiøs bevægelse, der blev udbredt her på egnen.
Se mere på: destærkejydersskole-mindestuen.dk

Juelsminde Havnemuseum

Fortæller fiskernes historie og historien om havnen og færgehavnen.
Se mere på: havnemuseum.dk

Uldum Mølle

Den fine gamle mølle maler stadig og er rammen om et møllemuseum og en udstilling, der viser udsnit af livet i og omkring det store Uldum Kær.
I kan selv male mel og se mølleren arbejde.
Se mere på: uldummolle.dk

Danmarks Ferguson Museum

Her er der traktorer og andre landbrugsmaskiner i lange baner. Man må selv gå rundt og kigge i verdens største samling af Ferguson traktorer.
Se mere på: fergusonmuseum.dk